

แบบฟอร์มการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ๕ ขั้นตอนตามคู่มือฯ ของสำนักงาน ป.ป.ท.

ขั้นตอนที่ ๑ การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการ / ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อหน่วยงาน.....กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.....

ประเภทความเสี่ยงด้านที่ การจัดการข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศ.....

ชื่อ กระบวนการ / โครงการ.....การจัดการข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศด้านผลการปฏิบัติงานตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ.....

ลำดับที่	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต
๑	การรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลผลการปฏิบัติงาน	เจ้าหน้าที่อาจบิดเบือนหรือปลอมแปลงข้อมูลผลการปฏิบัติงานเพื่อให้ได้คะแนนประเมินที่ดีขึ้น
๒	การออกแบบและพัฒนาระบบฐานข้อมูล	การกำหนดสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูลหรือการจ้างบริษัทพัฒนาระบบที่ไม่โปร่งใส
๓	การควบคุมการเข้าถึงและใช้งานระบบ	การให้สิทธิ์เข้าถึงข้อมูลแก่บุคคลที่ไม่มีอำนาจ หรือการรั่วไหลข้อมูลความลับ
๔	การวิเคราะห์และรายงานผลข้อมูล	การตีความข้อมูลในทางที่เอื้อประโยชน์หรือบิดเบ่งข้อมูลที่แท้จริง
๕	การสำรองและรักษาความปลอดภัยข้อมูล	การละเลยการสำรองข้อมูลหรือการรักษาความปลอดภัยโดยไม่เหมาะสม

ขั้นตอนที่ ๓ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
๕	เหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่า ๘๐% (เกิดขึ้นบ่อยมาก)
๔	เหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดขึ้น ๖๑-๘๐% (เกิดขึ้นบ่อย)
๓	เหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดขึ้น ๔๑-๖๐% (เกิดขึ้นปานกลาง)
๒	เหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดขึ้น ๒๑-๔๐% (เกิดขึ้นน้อย)
๑	เหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดขึ้น ๐-๒๐% (แทบไม่เกิดขึ้น)

ผลกระทบ (Impact)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
๕	ความเสียหายร้ายแรงมาก เกิดการฟ้องร้องหรือถูกสอบสวนทางกฎหมาย ส่งผลกระทบต่อการให้บริการแก่ประชาชนอย่างรุนแรง
๔	ความเสียหายระดับสูง ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน เกิดการร้องเรียนจากสื่อมวลชน
๓	ความเสียหายระดับปานกลาง มีการร้องเรียนจากหน่วยงานภายนอก ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของข้อมูล
๒	ความเสียหายระดับต่ำ มีการร้องเรียนภายในหน่วยงาน เกิดความไม่พอใจในการทำงาน
๑	ความเสียหายเล็กน้อย ไม่ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการปฏิบัติงาน

Risk Score					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง (๕ x ๑ = ๕)	สูง (๕ x ๒ = ๑๐)	สูงมาก (๕ x ๓ = ๑๕)	สูงมาก (๕ x ๔ = ๒๐)	สูงมาก (๕ x ๕ = ๒๕)
๔	ต่ำ (๔ x ๑ = ๔)	ปานกลาง (๔ x ๒ = ๘)	สูง (๔ x ๓ = ๑๒)	สูงมาก (๔ x ๔ = ๑๖)	สูงมาก (๔ x ๕ = ๒๐)
๓	ต่ำ (๓ x ๑ = ๓)	ปานกลาง (๓ x ๒ = ๖)	ปานกลาง (๓ x ๓ = ๙)	สูง (๓ x ๔ = ๑๒)	สูงมาก (๓ x ๕ = ๑๕)
๒	ต่ำ (๒ x ๑ = ๒)	ต่ำ (๒ x ๒ = ๔)	ปานกลาง (๒ x ๓ = ๖)	ปานกลาง (๒ x ๔ = ๘)	สูง (๒ x ๕ = ๑๐)
๑	ต่ำ (๑ x ๑ = ๑)	ต่ำ (๑ x ๒ = ๒)	ต่ำ (๑ x ๓ = ๓)	ต่ำ (๑ x ๔ = ๔)	ปานกลาง (๑ x ๕ = ๕)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ (น้อยกว่า ๕ คะแนน)
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง (๕ – ๙ คะแนน)
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง (๑๐ – ๑๔ คะแนน)
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก (๑๕ คะแนน ขึ้นไป)

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินความระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

ลำดับที่	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	Risk Score (L x I)			
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง
๑	การรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลผลการปฏิบัติงาน	เจ้าหน้าที่อาจบิดเบือนหรือปลอมแปลงข้อมูล ผลการปฏิบัติงานเพื่อให้ได้คะแนนประเมินที่ดีขึ้น	๑	๓	๓	ต่ำ
๒	การออกแบบและพัฒนาระบบฐานข้อมูล	การกำหนดสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูลหรือการจ้างบริษัท พัฒนาระบบที่ไม่โปร่งใส	๑	๒	๒	ต่ำ
๓	การควบคุมการเข้าถึงและใช้งานระบบ	การให้สิทธิ์เข้าถึงข้อมูลแก่บุคคลที่ไม่มีอำนาจ หรือการรั่วไหลข้อมูลความลับ	๑	๓	๓	ต่ำ
๔	การวิเคราะห์และรายงานผลข้อมูล	การตีความข้อมูลในทางที่เอื้อประโยชน์หรือปิดบังข้อมูล ที่แท้จริง	๑	๒	๒	ต่ำ
๕	การสำรองและรักษาความปลอดภัยข้อมูล	การละเลยการสำรองข้อมูลหรือการรักษาความปลอดภัย โดยไม่เหมาะสม	๑	๒	๒	ต่ำ

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อกระบวนการ/โครงการการจัดการข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศด้านผลการปฏิบัติงานตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ.....								
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๑	การรวบรวมและจัดเก็บ ข้อมูลผลการปฏิบัติงาน	เจ้าหน้าที่อาจบิดเบือนหรือ ปลอมแปลงข้อมูลผลการ ปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ คะแนนประเมินที่ดีขึ้น	ต่ำ	๑. จัดทำระบบตรวจสอบ ข้อมูลแบบ Double Check ๒. กำหนดให้มีการ Audit Trail ทุกการเปลี่ยนแปลงข้อมูล ๓. มีการสุ่มตรวจสอบ ความถูกต้องของข้อมูล	๑. ให้เจ้าหน้าที่ ๒ คน ตรวจสอบข้อมูล ก่อนบันทึก ๒. ติดตั้งระบบบันทึก การเข้าถึงและแก้ไขข้อมูล ๓. สุ่มตรวจสอบข้อมูล ไตรมาสละครั้ง	ต.ค. ๖๗ - ก.ย. ๖๘	ไม่ใช้ งบประมาณ	ผอ. กลุ่มพัฒนา ระบบบริหาร
๒	การออกแบบและพัฒนา ระบบฐานข้อมูล	การกำหนดสิทธิ์ การเข้าถึงข้อมูล หรือการจ้างบริษัทพัฒนา ระบบที่ไม่โปร่งใส	ต่ำ	๑. จัดทำคู่มือการกำหนดสิทธิ์ การเข้าถึงข้อมูล ๒. ปฏิบัติตามระเบียบพัสดุ อย่างเคร่งครัด ๓. มีคณะกรรมการกำกับดูแล การพัฒนาระบบ	๑. กำหนดสิทธิ์ตาม Need- to-know Basis ๒. ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ตามระเบียบ ๓. แต่งตั้งคณะกรรมการ ติดตามงาน	ต.ค. ๖๗ - ก.ย. ๖๘	ไม่ใช้ งบประมาณ	เจ้าหน้าที่กลุ่ม พัฒนาระบบ บริหาร
๓	การควบคุมการเข้าถึงและ ใช้งานระบบ	การให้สิทธิ์เข้าถึงข้อมูลแก่ บุคคลที่ไม่มีอำนาจ หรือ การรั่วไหลข้อมูลความลับ	ต่ำ	๑. ใช้ระบบ Two-Factor Authentication ๒. กำหนด User Access Control Matrix ๓. ตรวจสอบ Log การใช้งานเป็นประจำ	๑. ติดตั้งระบบยืนยันตัวตน ๒. จัดทำตารางสิทธิ์ การเข้าถึงข้อมูล ๓. ตรวจสอบ Log รายเดือน	ต.ค. ๖๗ - ก.ย. ๖๘	ไม่ใช้ งบประมาณ	เจ้าหน้าที่กลุ่ม พัฒนาระบบ บริหาร
๔	การวิเคราะห์ และรายงานผลข้อมูล	การตีความข้อมูล ในทางที่เอื้อประโยชน์หรือ บิดเบ่งข้อมูลที่แท้จริง	ต่ำ	๑. จัดทำคู่มือการวิเคราะห์ ข้อมูลมาตรฐาน ๒. มีการ Peer Review ก่อนเผยแพร่รายงาน ๓. เปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใส	๑. กำหนดหลักเกณฑ์ การวิเคราะห์ที่ชัดเจน ๒. ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจทาน ก่อนเผยแพร่ ๓. เผยแพร่ข้อมูล ผ่านเว็บไซต์หน่วยงาน	ต.ค. ๖๗ - ก.ย. ๖๘	ไม่ใช้ งบประมาณ	เจ้าหน้าที่กลุ่ม พัฒนาระบบ บริหาร

ชื่อกระบวนงาน/โครงการการจัดการข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศด้านผลการปฏิบัติงานตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ.....								
ลำดับ ที่	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	ระดับความ เสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๕	การสำรองและรักษาความปลอดภัยข้อมูล	การละเลยการสำรองข้อมูลหรือการรักษาความปลอดภัยโดยไม่เหมาะสม	ต่ำ	๑. จัดทำแผนการสำรองข้อมูล (Backup Plan) ๒. ทดสอบระบบกู้คืนข้อมูลเป็นประจำ ๓. มีมาตรการรักษาความปลอดภัยข้อมูลตาม ISO ๒๗๐๐๑	๑. สำรองข้อมูลรายวันแบบอัตโนมัติ ๒. ทดสอบการกู้คืนข้อมูลทุกเดือน ๓. ติดตั้งระบบ Firewall และ Antivirus	ต.ค. ๖๗ - ก.ย. ๖๘	ไม่ใช้งบประมาณ	เจ้าหน้าที่กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร